

Suomen Nuorisoyhteistyö - Alianssi ry:n osaamiskeskuksen tavoitteet ja toiminta vuosien 2018–2019 aikana

1. Osaamiskeskusrakenne

Opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyi 11.12.2017 nuorisolain (1285/2016) 19 §:n nojalla nuorisoalan osaamiskeskusten valtionapukelpoisuuden vuosien 2018 - 2019 ajaksi. Valtionapukelpoisuus myönnettiin kahdelletoista hakijalle.

Osaamiskeskus muodostaa aluehallintovirastojen nuorisotoimien sekä lakisääteisten valtion nuorisoneuvoston ja arviointi- ja avustustoimikunnan kanssa verkoston, joka vahvistaa nuorisotoimialan osaamista ja kehittämistä, vaikuttavuuden arviointia sekä tiedonkulkua nuorisoalalla. Tarvittaessa verkostoon voivat kuulua myös muut opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymät nuorisoalan osaamiskeskukset.

Osaamiskeskuksen tulee osaltaan vastata edustamansa nuorisoalan perus- ja erityisosaamisen kehittämisestä. Sen tulee myös tuottaa, koota ja jakaa tietoa edustamansa nuorisoalan kohderyhmästä, toimintaympäristön tilanteesta ja tarpeista sekä nuorisopolitiikkaan liittyvistä asioista niin nuorisoalan toimijoille ja yhteisöille kuin verkostolle ja opetus- ja kulttuuriministeriölle.

2. Osaamiskeskustoiminnan tavoitteet vuosille 2018–2019

Osaamiskeskukset muodostavat valtakunnallisen nuorisotyön ja –politiikan ohjelman tavoitteiden toimeenpanoa tukevan kokonaisuuden.

Valtakunnallinen nuorisotyön ja –politiikan ohjelma 2017-2019, joka hyväksyttiin 12.10.2017, sisältää seuraavat nuorisopoliittiset tavoitteet:

- Jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus vähintään yhteen mieluisaan harrastukseen;
- Nuorten työllistymistaidot ovat vahvistuneet ja syrjäytyminen vähenee;
- Nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia lisätään;
- Yhä harvemmalla nuorella on mielenterveysongelmia ehkäisevän toiminnan ansiosta; ja
- Nuori saa riittävää neuvontaa ja muuta tukea itsenäiseen asumiseensa

Ohjelman painopisteet vuosien 2018–2019 osaamiskeskustoiminnalle:

Nuorten osallisuus

Nuorten kansalaistoiminnan edellytysten vahvistaminen; nuorisolain 24 § mukaisen nuorten osallisuuden, vaikuttamisen ja kuulemisen edistäminen; kuntalain 22 ja 26 § mukaisten kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumisen edistäminen nuorten osalta; sekä nuorten osallisuus- ja demokratiakasvatus, mukaan lukien sähköisten osallistumispalveluiden käytön edistäminen.

Nuorten sosiaalinen vahvistaminen

Työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön koordinaatio, Nuorisotakuun toimeenpanon vahvistaminen ja monialainen yhteistyö nuorten elinolojen edistämiseksi.

Verkossa tapahtuva nuorisotyö sekä nuorten tieto- ja neuvontapalvelut

Digitaalisten menetelmien käytön edistäminen nuorisotyön eri osa-alueilla ja digitaalisen nuorisotyön osaamisen kehittäminen; nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden tukeminen.

Nuorisotyön laadun ja menetelmien kehittäminen

Nuorisotyön monipuolisen vaikuttavuuden edistäminen, mukaan lukien kouluissa ja kirjastoissa tehtävä nuorisotyö sekä kulttuurinen ja liikunnallinen nuorisotyö; nuoria koskevan tutkimustiedon tuottaminen ja indikaattorien kehittäminen sekä nuoria koskevan tiedon kerääminen, tallentaminen ja analysointi; sekä nuorisotyön uusien muotojen kehittäminen, dokumentointi ja levittäminen.

Kukin osaamiskeskus toteuttaa tehtäviään jollakulla edellä mainituista painopisteistä.

Osaamiskeskuksella on riittävä valmius ja osaaminen osallistuakseen yllä mainittujen painopisteiden eurooppalaisen ja kansainvälisen yhteistyön kehittämiseen yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa.

Osaamiskeskuksen tulee ottaa toiminnassaan huomioon eri sukupuolten, kieliryhmien ja vammaisten nuorten tarpeet sekä kestävä kehityksen tavoitteiden ja nuorten yhdenvertaisen kohtelun edistäminen.

Osaamiskeskus osallistuu opetus- ja kulttuuriministeriön noin 1-2 kertaa vuodessa järjestämiin yleisiin sekä erillisiin, noin 1-2 kertaa vuodessa järjestettäviin painopistekohtaisiin verkostotapaamisiin.

Osaamiskeskuksen tulee tuottaa sisältöjä aluehallintovirastojen järjestämiin, yhdessä koordinoimiin alueellisiin koulutustilaisuuksiin.

3. Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi ry:n osaamiskeskuksen tehtävät vuosille 2018-2019

3.1. Osaamiskeskuksen vahvuus ja merkitys

Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi ry:n on laaja-alainen nuorisotoiminnan asiantuntijajärjestö, joka osallistuu monipuolisesti nuorisoalan yhteistyöhön kotimaassa ja kansainvälisesti. Järjestön osaamiskeskustehtävät liittyvät ensisijaisesti nuorisoalan yhteistyön vahvistamiseen ja osaamisen kehittämiseen sekä nuorten vaikuttamisen ja osallistumisen tukemiseen.

3.2. Tehtävät

Sisältö	Nuorisoalan yhteistyön vahvistaminen
Tavoite	Vahvistetaan alan keskinäistä yhteistyötä ja vuorovaikutusta osaamisen jakamiseksi ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi.
Toimenpiteet	Valmistellaan nuorisoalan suur tapahtuma keväälle 2019. Tapahtuman ohjelmasisällöissä tehdään yhteistyötä muiden osaamiskeskusten ja OKM:n kanssa. Järjestelyt (ohjelma, kumppanit, käytännön järjestelyt, markkinointi) ovat pääosin valmiina vuoden 2018 aikana. Osanottajakohtaiset kustannukset pysyvät kohtuullisina erilaisessa taloudellisessa asemassa olevien toimijoiden osallistumisen mahdollistamiseksi; b) Tuotetaan nuorisoalaa yhteistyötä vahvistavaa, vuorovaikutteista viestintää eri digikanavissa (Allianssin uudet verkkosivut, kohdennetut uutiskirjeet, Facebook, Instagram ja Twitter).
Tulosodotus	a) Vuoden 2019 tapahtumaan osallistuu vähintään 1 000 nuorisoalan toimijaa. Nuorisoalan osaamista ja hyviä käytäntöjä jaetaan valtakunnallisesti, uusia yhteistyöverkostoja ja toimintamalleja syntyy, alan toimijoiden osaaminen kasvaa; b) Nuorisoalan tietoa, hyviä käytänteitä ja vaikuttamista tukeva viestintä tavoittaa vähintään 50 prosenttia alan toimijoista ja leviää tehokkaasti sosiaalisen median kanavissa. Monipuolista sisältöä tuotetaan eri kanaviin (verkkosivut ja sosiaalisen median kanavat) useita kertoja viikossa.
Mittarit	a) Osallistujamäärä ja -palaute sekä kumppanimäärä ja -palaute. Tapahtuman vaikuttavuutta seurataan myös pidempiaikaisella kohderyhmätutkimuksella (mitä opin? Miten oppimani on vaikuttanut työhöni ja sitä kautta nuorten hyvinvointiin?); b) Eri viestintäkanavien seuraaja- ja tilaajamäärät (tavoitteena 50 % alan toimijoista), sisällön vaikuttavuus, käytettävyyden ja laatu (alan toimijoilta kohdennetuilla kyselyillä kerätyn palautteen perusteella).
Sisältö	Nuorisoalan osaamisen kehittäminen
Tavoite	Kehitetään nuorisoalan toimintaa ja alalla toimivien ihmisten osaamista.
Toimenpiteet	a) Järjestetään yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseen liittyvää koulutusta ja kehitetään nuorisoalan yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa; b) Järjestetään yhdistys- ja taloushallinnon, strategia- ja toiminnansuunnittelun, varainhankinnan ja vaikuttavuuden koulutusta ja tukipalveluita alan toimijoille, järjestetään hakemus- ja selvitysklinikka OKM:n yleisavustuksia hakeville nuorisjärjestöille; c) Kehitetään nuorisotiedon kirjastoa järjestöjen ja viranomaisten työtä tukeviksi palveluiksi. Tietoa jalkautetaan toimialalle ja muille relevanteille tahoille tarjoamalla tietopalvelua, nuorisoalan dokumentaatiota hyödyntäviä teemakokonaisuuksia verkossa ja eri tilaisuuksissa sekä lainaamalla aineistoa kaikkialle Suomeen; d) Arvioidaan nuorten osallistumiseen ja vaikuttamiseen liittyviä nuorisotyön ja -toiminnan lupaavia menetelmiä hyödyntämällä suomalaisia ja eurooppalaisia tietovarantoja. Tehdään suomalaisia menetelmiä tunnetuksi muualla Euroopassa ja muun Euroopan menetelmiä tunnetuksi Suomessa; e) Tuotetaan Nuorisotilastot.fi -palveluun tietoa nuorisjärjestöjen toiminnasta.

Tulosodotus	a) Nuorisoalalla työskentelevien ja toimivien yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon osaaminen vahvistuvat (listaus järjestettävistä koulutuksista tarkempine tietoineen on liitteenä); b) Nuorisoalalla järjestöjen talouden ja hallinnon osaaminen vahvistuu. Hakemuslinikkaan osallistuvien määrä kasvaa ja käyttäjäkunnan kirjo laajentuu. Hakemusten ja selvitysten laatu paranee; c) Nuorisoalan toimijoiden, alalle suuntautuvien ja nuoria tutkivien tiedontarpeisiin on vastattu ja heidän osaamisensa vahvistuu. Nuorisoalan- ja politiikan sekä kansalais- ja järjestötoiminnan kotimainen ja kansainvälinen tieto on käytössä kirjastossa sekä painetussa että digitaalisessa muodossa; d) Suomalaisen nuorisotyön vaikuttavammat muodot kootaan ja niitä esitellään aktiivisesti muille eurooppalaisille toimijoille. Samoin muiden maiden toimivimpia nuorisotyön menetelmiä ja käytäntöjä tehdään tutuksi ja levitetään Suomessa. e) Nuorisotilastot.fi -sivustolla tarjotaan nuorisoalan järjestöjen toiminnasta kertovaa tietoa alan toimijoiden, päättäjien ja median työn tueksi ja sitä hyödynnetään eri toimijoiden työssä.
Mittarit	a) Koulutusten tilaajien ja osallistujien tyytyväisyys, koettu vaikuttavuus omassa työssä puolen vuoden kuluttua koulutuksesta. Koulutusten määrät, koulutuksiin osallistuneiden määrät. b) Koulutusten tilaajien ja osallistujien tyytyväisyys, koettu vaikuttavuus omassa työssä puolen vuoden kuluttua koulutuksesta. Koulutusten määrät, koulutuksiin osallistuneiden määrät. Vähintään 50 % OKM:n yleisavustusta saaneista järjestöistä osallistuu vähintään yhteen koulutukseen; c) Lainamäärät, opintovierailujen määrä, palautekyselyt tietopalvelun/kirjaston asiakkaille. Tuotettujen teemakokonaisuuksien määrä ja laatu; d) Nuorisoalan toimijoiden tyytyväisyys toimintaan ja sen hyödynnettävyyteen; e) Tuotetun tiedon hyödyllisyys (Nuorisotilastot.fi -palvelun ylläpitäjän arvio)
Sisältö	Nuorten osallisuuden vahvistaminen
Tavoite	Vahvistetaan nuorten osallistumisen edellytyksiä, edistetään nuorten osallisuutta ja vaikuttamista yhteiskunnassa sekä edistetään osallisuus- ja demokratiakasvatuksen menetelmien käyttöä.
Toimenpiteet	a) Järjestetään nuorisovaalit valtiollisten vaalien yhteydessä (maakuntavaalit 2018, eduskuntavaalit 2019, europarlamenttivaalit 2019). Osana nuorisovaaleja toteutetaan mm. politiikan toreja, vaalipaneeleja ja luodaan uusia vaikuttamisen tapoja, painottaen erityisesti niiden nuorten tavoittamista, joille yhteiskunnallinen vaikuttaminen ei ole luontaista. Europarlamenttivaaleissa jatketaan nuorten äänestysaktiivisuustyötä yhteistyössä järjestöjen kanssa; b) Nuoria aktivoidaan vaikuttamaan seurakuntavaaleissa ja maakuntavaaleissa (2018). Tehdään yhteistyötä Kirkkohallituksen, Nuori kirkko ry:n, Partion ja Nuva ry:n kanssa nuorten aktivoimiseksi seurakuntavaalivaikuttamiseen. Yhteistyössä oikeusministeriön demokratia-, kieli- ja perusoikeusyksikön kanssa tuotetaan tietoa maakuntavaaleista ja -uudistuksesta nuorten näkökulmasta ja aktivoidaan ensimmäistä kertaa äänestäviä; c) Lisätään vaikuttamis- ja osallisuusmallien käyttöä oppilaitoksissa ja nuorten parissa tehtävässä työssä; d) Levitetään nuorisoalalla työkaluja (mm. demokratia.fi -palveluita) nuorten osallisuuden vahvistamiseksi kunnissa ja järjestöissä yhteistoiminnassa alan muiden toimijoiden kanssa. Kartoitetaan ryhmät, jotka tarvitsevat erityistä tukea ja kehitetään näille ryhmille demokratiakasvatuksen menetelmiä.

Tulosodotus	a) Nuorisovaaleihin osallistuu vähintään 800 oppilaitosta. Nuorisovaalien yhteydessä kokeillaan vähintään kahta uudenlaista osallistumisen/vaikuttamisen tapaa; b) Nuorten seurakuntavaaliehdokkaiden ja läpimenijöiden määrä kasvaa, jokaisessa seurakuntaneuvostossa on vähintään yksi alle 29-vuotias. Nuorten asia ja sukupolvipolitiikka nousevat seurakunta- ja maakuntavaaleihin liittyvässä keskustelussa voimakkaasti esille. Paikalliset nuorisojärjestöt ja muut toimijat vaikuttavat aktiivisesti nuorten ehdolle asettumisen ja äänestämisen puolesta; c) Nuorten parissa toimivien valmiudet osallistaa nuoria vahvistuvat. Nuorten asioihin vaikuttavilla toimijoilla on käytössään työkaluja nuorten osallisuuden edistämiseksi, esimerkiksi lasten ja nuorten ehdokkaan huoneentaulu.
Mittarit	a) Nuorisovaaleihin osallistuneiden oppilaitosten määrä, oppilaitoksilta ja nuorilta kerätty palaute; b) Nuorten ehdokkaiden ja läpimenijöiden määrä, nuorten asioiden näkyminen median vaalikeskustelussa, nuorten asioiden näkyminen maakuntavaalien jälkeisissä maakuntien ohjelmissa ja strategioissa; c) Osallisuuden kannalta heikoimmassa asemassa olevien nuorten profiilin kartoittaminen, kartoituksen perusteella luotujen osallisuusmenetelmien määrä ja laatu (nuorten, nuorten kanssa toimivien tahojen ja päättäjiä kokemusten ja käyttäjämäärien perusteella). Työkalujen käytön levinneisyys kunnissa ja järjestöissä. Koulutusten määrä, koulutusten palaute, vaikuttamismateriaalien määrä ja saatu palaute.

Rahoitus

Osaamiskeskus hakee valtionavustusta kullekin toimintavuodelleen opetus- ja kulttuuriministeriön ohjeiden mukaisesti. Valtionavustus myönnetään opetus- ja kulttuuriministeriön ja osaamiskeskuksen yhdessä sopimiin tehtäviin. Arviointi- ja avustustoimikunta tekee asiassa esityksensä.

Osaamiskeskustoiminta rahoitetaan valtion talousarvion momentilta 29.91.50 (rahapelitoiminnan voittovarat nuorisotyön edistämiseen). Osaamiskeskustoimintaan on varattu 5 150 000 euroa vuonna 2018.

Avustuksen määrää harkittaessa ottaa opetus- ja kulttuuriministeriö nuorisolain 19 §:n mukaisesti huomioon osaamiskeskuksen tehtävät ja toiminnan laadun sekä yhteiskunnallisen vaikuttavuuden, ja arvioi edellä mainittuja seikkoja valtioneuvoston nuorisotyötä ja – politiikkaa koskevan asetuksen (211/2017) 7 §:n mukaisesti.

Opetus- ja kulttuuriministeriö avustaa Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi ry:n osaamiskeskuksen toimintaa seuraavasti:

- 805 000 euroa vuonna 2018.
- vuoden 2019 avustus myönnetään avustushakemuksesta.

4. Raportointi

Osaamiskeskus tekee avustuksen käytöstä selvityksen viimeistään päätöksessä mainittuna päivänä. Selvitykseen sisältyy sekä tuloksellisuusraportointi että kustannuspaikkakohtainen talousraportointi.

Tämän lisäksi osaamiskeskus varautuu toimittamaan vuoden 2019 avustushakemuksensa yhteydessä selostuksen siihenastisesta toiminnastaan. Selostuksen tulee sisältää yhteenveto aikaansaaduista tuloksista.

Osaamiskeskuksen tulee viipymättä ilmoittaa opetus- ja kulttuuriministeriölle suunniteltuun toimintaansa vaikuttavista muutoksista. Näissä tilanteissa käydään opetus- ja kulttuuriministeriön ja osaamiskeskuksen väliset tarkentavat keskustelut.

5. Tavoiteohjausasiakirjan voimaantulo ja tarkistaminen

Tavoiteohjausasiakirja tulee voimaan opetus- ja kulttuuriministeriön myöntäessä avustuksen nuorisoalan osaamiskeskuksen vuoden 2018 osaamiskeskustoimintaan.

Tavoiteohjausasiakirjaa voidaan sen voimassaoloaikana tarkistaa opetus- ja kulttuuriministeriön ja nuorisoalan osaamiskeskuksen yhteisellä päätöksellä. Mikäli vuodelle 2019 myönnettävä avustus poikkeaa olennaisesti vuoden 2018 avustuksen tasosta, tullaan osaamiskeskuksen tehtäviä tarkistamaan vastaavasti.

Allekirjoitukset

Georg Henrik Wrede
Johtaja
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Anna Munsterhjelm
Pääsihteeri
Suomen Nuorisoyhteistyö - Allianssi ry

Minna Martikainen
Talousjohtaja
Suomen Nuorisoyhteistyö - Allianssi ry